लिखु गाउँपालिकाको

आर्थिक ऐन, २०७८

गाँउसभाबाट स्वीकृत मितिः २०७८।०३।२३

लिखु गाउँपालिका

लिखु गाउंपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७८

गांउसभाबाट स्वीकृत मिति: २०७८।०३।२३

प्रस्तावना:लिखु गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८।२०७९ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम लिखु गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस ऐनको नाम "लिखु गाउँपालिकाकोआर्थिक ऐन, २०७८" रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०७८ साल श्रावण १ गतेदेखि लिखु गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. **सम्पति कर**:लिखु गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम सम्पत्ति कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३. **भूमि कर (मालपोत)**:लिखु गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आर्थिक वर्ष २०७८।२०७९ देखिभूमिकर (मालपोत) लगाइने छैन। तर बिगत बर्षमा असूल गर्न बाँकी मालपोत बक्यौता साविककै दरले असुल गरिनेछ ।

४. **घर वहाल कर**:लिखु गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (२) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५. **व्यवसाय कर**:लिखु गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (३) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर**:लिखु गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूचि (४) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. **सवारी साधन कर: लिखु** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (५) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८. **विज्ञापन कर**:लिखु गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (६) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

९. **मनोरन्जन कर**:लिखु गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसुचि (७) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१०. **बहाल बिटौरी शुल्क**:लिखु गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि (८) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

११. **पार्किङ शुल्कः**लिखु गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूचि (९) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

१२. **सेवा शुल्क, दस्तुरः**लिखु गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनूसूचि (१०) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३. **कर छुटः**यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

१४. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधिः** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

अनुसूची १

(दफा २ सँग सम्बन्धित)

सम्पत्तिकरका दरहरु

क.सं.	सम्पत्तिको मुल्यांकन	करको दर	कैफियत
१	रु.१ देखि रु.५० हजारसम्म	२५।००	
२	रु. ५० हजार भन्दा माथि रु. १ लाखसम्म	५०।००	
३	रु. १ लाख भन्दा माथि रु. ३ लाखसम्म	७०।००	
४	रु. ३ लाख भन्दा माथि रु. ४ लाखसम्म	८०।००	
५	रु. ४ लाख भन्दा माथि रु. ५ लाखसम्म	१००।००	
६	रु. ५ लाख भन्दा माथि रु. ६ लाखसम्म	११०।००	
७	रु. ६ लाख भन्दा माथि रु. ७ लाखसम्म	१३०।००	
८	रु. ७ लाख भन्दा माथि रु. ८ लाखसम्म	१४०।००	
९	रु. ८ लाख भन्दा माथि रु. १० लाखसम्म	१६०।००	
१०	रु. १० लाख भन्दा माथि रु. १२ लाखसम्म	२००।००	
११	रु. १२ लाख भन्दा माथि रु. १४ लाखसम्म	२२०।००	
१२	रु. १४ लाख भन्दा माथि रु. १६ लाखसम्म	२५०।००	
१३	रु. १६ लाख भन्दा माथि रु. १८ लाखसम्म	२८०।००	
१४	रु. १८ लाख भन्दा माथि रु. २० लाखसम्म	३००।००	
१५	रु. २० लाख भन्दा माथि रु. २२ लाखसम्म	३५०।००	
१६	रु. २२ लाख भन्दा माथि रु. २४ लाखसम्म	४००।००	
१७	रु. २४ लाख भन्दा माथि रु. २६ लाखसम्म	५००।००	
१८	रु. २६ लाख भन्दा माथि रु. २८ लाखसम्म	६००।००	
१९	रु. २८ लाख भन्दा माथि रु. ३० लाखसम्म	७५०।००	
२०	रु. ३० लाख भन्दा माथि रु. ३३ लाखसम्म	८००।००	
२१	रु. ३३ लाख भन्दा माथि रु. ३५ लाखसम्म	९००।००	
२२	रु. ३५ लाख भन्दा माथि रु. ३७ लाखसम्म	१०००।००	
२३	रु. ३७ लाख भन्दा माथि रु. ३८ लाखसम्म	१२००।००	
२४	रु. ३८ लाख भन्दा माथि रु. ४० लाखसम्म	१५००।००	
२५	रु. ४० लाख भन्दा माथि रु. ४२ लाखसम्म	१७००।००	
२६	रु. ४२ लाख भन्दा माथि रु. ४४ लाखसम्म	१८००।००	
२७	रु. ४४ लाख भन्दा माथि रु. ४६ लाखसम्म	२०००।००	
२८	रु. ४६ लाख भन्दा माथि रु. ४८ लाखसम्म	२२००।००	
२९	रु. ४८ लाख भन्दा माथि रु. ५० लाखसम्म	२५००।००	
३०	रु. ५० लाख भन्दा माथि रु. ५३ लाखसम्म	२७००।००	
३१	रु. ५३ लाख भन्दा माथि रु. ५५ लाखसम्म	३०००।००	
३२	रु. ५५ लाख भन्दा माथि रु. ५७ लाखसम्म	३५००।००	

३३	रु. ५७ लाख भन्दा माथि रु. ६० लाखसम्म	३८००।००	
३४	रु. ६० लाख भन्दा माथि रु. ६२ लाखसम्म	४०००।००	
३५	रु. ६२ लाख भन्दा माथि रु. ६५ लाखसम्म	४३००।००	
३६	रु. ६५ लाख भन्दा माथि रु. ६७ लाखसम्म	४८००।००	
३७	रु. ६७ लाख भन्दा माथि रु. ८० लाखसम्म	५०००।००	
३८	रु. ८० लाख भन्दा माथि रु. ८५ लाखसम्म	५५००।००	
३९	रु. ८५ लाख भन्दा माथि रु. ९० लाखसम्म	६०००।००	
४०	रु. ९० लाख भन्दा माथि रु. १ करोड सम्म	७,०००।००	
४१	रु. १ करोड भन्दा माथि रु. १ करोड २० लाख सम्म	८,०००।००	
४२	रु. १ करोड २० लाख भन्दा माथि रु. १ करोड ५० लाख सम्म	९,०००।००	
४३	रु. १ करोड ५० लाख भन्दा माथि रु. १ करोड ८० लाख सम्म	१०,०००।००	
४४	रु. १ करोड ८० लाख भन्दा माथि रु. २ करोडसम्म	१२,०००।००	
४५	रु. २ करोड भन्दा माथि रु. २ करोड ३० लाख सम्म	१५,०००।००	
४६	रु. २ करोड ३० लाख भन्दा माथि रु. २ करोड ५० लाख सम्म	१८,०००।००	
४७	रु. २ करोड ५० लाख भन्दा माथि रु. २ करोड ७५ लाख सम्म	२०,०००।००	
४८	रु. २ करोड ७५ लाख भन्दा माथि रु. ३ करोडसम्म	२२,०००।००	
४९	रु. ३ करोड भन्दा माथि रु. ३ करोड २५ लाख सम्म	२५,०००।००	
५०	रु. ३ करोड २५ लाख भन्दा माथि रु. ३ करोड ५० लाख सम्म	२८,०००।००	
५१	रु. ३ करोड ५० लाख भन्दा माथि रु. ३ करोड ७५ लाख सम्म	३२,०००।००	
५२	रु. ३ करोड ७५ लाख भन्दा माथि रु. ४ करोड सम्म	३५,०००।००	
५३	रु. ४ करोड भन्दा माथि रु. ४ करोड ५० लाख सम्म	४०,०००।००	
५४	रु. ४ करोड ५० लाख भन्दा माथि रु. ५ करोडसम्म	४५,०००।००	
५५	रु. ५ करोड भन्दा माथि ०.११ प्रतिशतका दरले कुल मूल्यमा		

एकीकृत सम्पत्तीकर प्रयोजनका लागि घर संरचनाको मूल्यांकन तथा ह्रास कट्टी दर

सि.नं.	संरचनाको किसिम	२०७८।०७९ को लागि निर्धारित दर		कैफियत
		मूल्यांकन दर प्रति वर्गफिट	ह्रास कट्टी प्रति बर्ष प्रतिशत	
१	आर.सि.सि. पक्की घर	११००।००	१	
२	सिमेन्ट जोडाई, जस्ताको छाना	५००।००	२	
३	ढुंगा माटो जोडाई कच्ची घर	३००।००	३	
४	लिफ्ट एक्सलेटर जडान गरेका आर.सि.सि. घर	१६५०।००	१	
५	स्टिल फ्रेम स्टक्चर तथा फ्याव्रिक्स	१३००।००	१	

नोटः १. उपरोक्त करको दर निर्धारण गर्ने प्रयोजनको लागि आ.ब.२०७८।०७९ को हकमा नुवाकोटको न्यूनतम मूल्यांकन समितिले निर्धारण गरेको जग्गाको मूल्यलाई न्यूनतम आधार मानिने र घरको हकमा घरको भुईतलाको क्षेत्रफललाई तला संख्याले गुणन गरी आउने क्षेत्रफल (वर्ग फिट) का आधारमा मूल्यांकन गरी कूल सम्पत्तिको मूल्यांकन कायम गरिनेछ ।

२. गाउँपालिकाबाट निर्माण भई सञ्चालनमा आएका ग्रामीण मोटबाटोको जिल्ला दररेट समिति, नुवाकोटले समेट्न नसकेका मोटरबाटोले छोएका जग्गाको दर चार लाख मानी सम्पत्तिको मूल्याङ्कन कायम गरिनेछ ।

३. लोकमार्ग छहरेदेखि बर्राफेदी शेरा सम्मको एक रोपनी सम्म घडेरी मानेर अन्य जग्गालाई खेतीयोग्य जमिन सरह सम्पत्तिमा मूल्यांकन गरी कर असूल गरिनेछ ।

४.आ.व. २०७७।०७८ को सम्पत्तिकर तिर्ने म्याद २०७८ भाद्र मसान्तसम्म कायम गर्ने । तहाँ उप्रान्त निधारित करको दश प्रतिशतका दरले प्रत्येक वर्ष जरिवाना असूल गरिनेछ ।

५.आ.व. २०७४।०७५ भन्दा अघि देखि सम्पत्तिकर असूल हुन बाँकीलाई चालू आ.व. कै दररेट मानी कर असूल गरिने छ । आ.व. २०७४।०७५ भन्दा पछिको सम्पत्तिकर गणना गर्दा प्रत्येक वर्ष दश प्रतिशतका दरले जरिवाना असूल गरिनेछ ।

अनुसूची २

(दफा ४ सँग सम्बन्धित)

बहाल करको दर रेट

१. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण भएका घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम टहरा, सेड कारखाना, जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक रुपमा बहालमा लगाएको वा दिएको भए धनीबाट दश प्रतिशतका दरले बहाल कर उठाइने छ ।

२. गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेको व्यवस्थित सटर, पसल, कबल, भवन, खेती योग्य जमिन वा अन्य जमिन लिजमा दिँदा प्रचलित कानून बमोजिम प्रतिस्पर्धात्मक विधीबाट लिजमा वा ठेक्कामा लगाउन सकिनेछ ।

क्र.सं.	विवरण	इकाइ	न्यूनतम दर रु	कैफियत
१	खेती योग्य जमिन	रोपनी	४०००।००	प्रतिवर्ष
२	सटर,पसल, कवल	वर्ग फिट	२०।००	प्रतिमहिना
३	कोठा	वर्ग फिट	१५।००	प्रतिमहिना
४	पाखो जमिन	रोपनाी	१०००।००	प्रतिवर्ष

अनुसूची ३

(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

व्यवसाय करको दररेट

लिखु गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यापार व्यवसाय वा पेसा गर्दा व्यापार व्यवसाय वा पेसामा पुंजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारको आधारमा बार्षिक रुपमा देहाय वमोजिमव्यवसाय कर असुल गरिनेछ ।

क.सं.	व्यवसायको किसिम	ठूला व्यवसाय/ उद्योग	थोक/ मझौला	खुद्रा/लघु/ घरेलु
व्यापारिक बस्तुहरु				
१.	पान,चुरोट,विडी, सुर्ती जन्य पदार्थको विक्रेता	१००००	४०००	२०००
२	मदिरा, वियर, कोल्ड ड्रिक्स	२००००	५०००	३०००
३	मदिरा, वियर र नास्ता, खाना सहितको होटल	१००००	७०००	३०००
३क	चिया नास्ता पसल			१०००
४	सुनचाँदी पसल गहना बनाउने, प्रशोधन र विक्री गर्ने	७०००	५०००	३०००
५	स्टेशनरी तथा पुस्तक		२०००	१०००
६	फर्निचर तथा फर्निसिङ, बेड विस्तारा निर्माण	८०००	५०००	३०००
७	मोबाईल, घडी लगायतका इलेक्ट्रोनिक सामान		५०००	१०००
८	कम्प्युटर, फोटोकपी लगायत सो सामान विक्री वितरण गर्ने पसल	८०००	५०००	३०००
९	पेट्रोल पम्प प्रति पम्प(डिजेल, मट्टितेल समेत)			१००००
१०	सवारी साधन जीप,कार, ठुला सवारी साधन विक्रेता	२००००	१५०००	१००००
११	सवारी साधन, मोटर साईकल, स्कुटर र पार्टस विक्री	१५०००	५०००	३०००
१२	सवारी मर्मत जीप, कार, बस ठूला सवारी मर्मत	१००००	५०००	२०००
१३	सवारी साधन मोटर साईकल, स्कुटर मर्मत			२०००
१४	साइकल पसल, तथा मर्मत			१०००
१५	गिफ्ट सप			१०००
१६	टिनको बाकस , फर्निचर			२०००
१७	बेत, बासको फर्निचर बनाउने			२०००
१८	एग्रोभेट, भेटेरिनरी		५०००	२०००
१९	अन्य पसल		५०००	२०००
दैनिक उपभोगजन्य पदार्थहरु				

२०	कपडा पसल, फेन्सी स्टोर	५०००	३०००	२०००
२१	खाद्यान्न किराना पसल	३०००	२०००	१०००
२२	भाडा पसल	५०००	३०००	२०००
२३	किराना लगायतको घुम्ती पसल			५००
२४	खाद्यान्न खरिद विक्री	५०००	२०००	१०००
२५	कपडा सर्टिङ सुटिङ, सिलाई	२०००	१०००	५००
२६	मैनवत्ती उद्योग			५००
२७	दुग्ध उद्योग, डेरी उद्योग			२०००
२९	पानी सम्बन्धी उद्योग	८०००	५०००	२०००
निर्माण सेवा				
३०	हार्डवेयर पसल	८०००	६०००	५०००
३१	सिमेन्ट र फलामे डण्डी, अलग्गै बिक्र गर्ने	५०००	३०००	२०००
३२	शिसा प्लाइउड सनमाईका रंग रोगन तथा स्यानिटरीका सामान वेच्ने	८०००	५०००	२०००
३३	बिजुलीका सामानहरु		२०००	१०००
३४	गिटी ढुंगा, बालुवा, इटा डिपो	१००००	७०००	३०००
३५	क्रसिंङ उद्योग	१०००००		
३५क	बालुवा प्रशोधन उद्योग	५००००		
३६	काठ मिल	१००००	७०००	५०००
३७	निर्माण व्यवसायी घ वर्ग (नयाँ दर्ता)			१००००
	निर्माण व्यवसायी घ वर्ग (नविकरण असोज मसान्त सम्म)			५०००
	निर्माण व्यवसायी घ वर्ग (नविकरण कार्तिक देखि चैत सम्म)			१००००
	निर्माण व्यवसायी घ वर्ग (प्रतिलिपि दस्तुर)			१०००
३८	केबुलकार, रोपवे, ट्रलिबस, फलाइङ ब्रिज जस्ता उद्योग		७०००	
३९	निर्माण उपकरण जे.सि.वी., एक्साभेटर, रोलर, ट्रिपर आदि	५ भन्दा माथि रु.३००००	२ देखि ५ सम्म रु.१००००	एकमात्र ट्रक रु. ५०००
४०	मिक्सर, थ्रेसर			३०००
४१	ह्युमपाइप, ब्लक, टायल, कुवाको रिङ लगायत निर्माण	१००००	८०००	३०००
४२	इटा उद्योग	५००००		१००००
कृषि तथा पशुजन्य व्यवसाय				
४३	ह्याचरी उद्योग	१००००	७०००	३०००
४४	पोल्ट्री फर्म	५०००	३०००	१०००
४५	माछा पालन	५०००	३०००	१०००
४६	गाई भैसी पालन	५०००	३०००	१०००

४७	मासु पसल, माछा पसल	५०००	३०००	१०००
४८	पशु पंक्षी बधशाला	१००००	८०००	२०००
४९	तरकारी फलफूल पसल		१५००	५००
५०	चामल मिल , च्युरा मिल	७०००	५०००	२०००
५१	तेल मिल	७०००	५०००	२०००
५२	कुटानी पिसानी घरेलु उद्योग			१५००
५३	मसला पिस्ने घरेलु उद्योग			१०००
५४	नर्सरी फलफूल, फूल			२०००
५४क	कृषि फर्म	७०००	५०००	२०००
५५	चिस्यान केन्द्र (निजी)		१००००	
५६	चिस्यान केन्द्र (समुदायबाट संचालित)		५०००	
५७	कम्पोष्ट मल, पोल्ट्री मल प्रशोधन उद्योग	१००००	७०००	५०००
५७ क)	दुध संकलन केन्द्र			५००
सेवा उद्योग				
५७	अपसेट प्रेस, फ्लेक्स प्रिन्ट			३०००
५८	स्क्रिन प्रिन्ट छाप बनाउनेलाई			२०००
५९	डिजिटल फोटोल्याव			१०००
६०	फोटो स्टुडियो मात्र			१०००
६१	फोटोकपी, प्रिन्ट सेवा			१०००
६२	होटल लज सहितको , रिसोट	१००००	५०००	३०००
६३	चलचित्र घर		१००००	५०००
ढुवानी व्यवसाय				
६४	ट्रक व्यवसाय (संख्या अनुसार)	५ भन्दा माथि रु.१००००	२ देखि ५ सम्म रु.७०००	एकमात्र ट्रक रु. २०००
६५	ट्रिपर, जीप, पिक अप मिनि ट्रक, ट्राक्टर	५ भन्दा माथि रु.१००००	२ देखि ५ सम्म रु.७०००	एकमात्र ट्रक रु. २०००
६६	पावर ट्रिलर, ट्रली, ठेला गाडी			५००
सञ्चार सेवा				
६८	एफ एम १०० वाटसम्मको			३०००
६९	स्थानीय पत्रपत्रिका			१५००
७०	इन्टरनेट इमेल, साइवर सेवा			५००
७१	कुरीयर सेवा सञ्चालन			५००

वित्तिय सेवा				
७२	नेपाल सरकारको स्वामित्व बाहेकका बैंक			५०००
७३	मनिट्रान्सफर, मनी एक्सचेन्जर			२०००
७४	वित्तीय कम्पनी			५०००
७५	बिमा कम्पनी (जीवन,निर्जीवन)			५०००
७६	सहकारी (कृषि, महिला)			१०००
७७	बचत तथा ऋण सहकारी			३०००
स्वास्थ्य सेवा				
७८	नर्सिङ होम (१० शैया माथि र १० शैया मुनीका)		७०००	५०००
७९	क्लिनिक तथा ल्याब			२०००
८०	फार्मेसी, औषधी पसल		३०००	२०००
८१	डाक्टर परामर्श सेवा			३०००
शिक्षा सेवा				
८२	आवासीय विद्यालय (सामुदायिक विद्यालय बाहेक)	कलेज रु. १००००	मा.वि. रु. ७०००	आधारभुत ५०००
८३	मन्टेश्वरी, बाल विकास, प्ले ग्रुपको			३०००
८४	ट्यूसन सेन्टर, कोचिङ सेन्टर			२०००
८५	ड्राइभिङ तालिम केन्द्र तथा अन्य प्रशिक्षण केन्द्र			२०००
अन्य व्यवसाय				
८६	व्युटिपार्लर			५००
८७	ग्रिल उद्योग			४०००
८८	टायर रिसोलिङ			४०००
८९	हेयर कटिङ			५००
९०	कवाडी			१०००
९१	ग्यास लगायत किचनरी सामग्रीहरु			३०००
९२	सावुन उद्योग	१००००	५०००	३०००
९३	इन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी सेवा		१००००	५०००
९४	सूचना प्रविधि कन्सल्टेन्सी सेवा		१००००	५०००

९५	अन्य कन्सल्टेन्सी सेवा		७०००	३०००
९७	स्वीमिङ पुल सेवा			३०००
९८	नेटवर्किङ, इन्टरनेट सेवा			५०००
९९	ट्राभल एजेन्सी		१००००	
१००	ढलान र सर्टिङ सामान भाडामा दिने			३०००
१०१	निर्माण व्यवसायी	"क" बर्गको २००००।००	"ख" बर्गको १५०००।००	"ग" वा सो भन्दा मुनीको १००००।००
१०२	लेखा परीक्षण सेवा	"क" बर्गको ७०००।००	"ख" बर्गको ५०००।००	"ग" वा सो भन्दा मुनीको २०००।००
१०३	कागज फ्याक्ट्री		१००००।००	
१०४	कपडा उद्योग		१००००।००	३०००।००
१०५	ह्याण्डी क्राफ्ट			२०००।००
१०६	गारमेण्ट उद्योग		८०००।००	४०००।००
१०७	ट्रली तथा ट्रस उद्योग		८०००।००	४०००।००

१. उपरोक्त व्यवसाय दर्ता गर्दा अन्य संघीय वा प्रदेश कानूनले व्यवस्था गरेकोमा सोही बमोजिम हुने र त्यस्तो व्यवस्था नभएको हकमा उल्लिखित दरको थप २५ प्रतिशत व्यवसाय दर्ता शुल्क लगाईनेछ ।

२. उल्लिखित वर्गीकरणमा नपर्ने उद्योगको प्रकृति हेरी बार्षिक ५ सय देखि ५००० सम्म कर लगाउने निर्णय अध्यक्षले गर्नेछ । बार्षिक ५००० भन्दा माथि कर लगाउनु परेमा गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गर्न सक्ने अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने ।

३ माथि उल्लेखित व्यवसायीकहरुको नविकरण गर्दा ५० प्रतिशत नविकरण शुल्क लगाइने छ ।

अनुसूची ४

(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करका दरहरू

क्र.सं.	व्यवसाय विवरण	प्रति बर्ष करका दरहरु
कबाडी कारोबार		
१	प्लाष्टिक , कागज आदिमा	५०००
२	अन्य कबाडी सबै	७०००
जडीबुटीमा		
३	अल्लो, साप्पाट लगायत रेशादार जडीबुटी संकलन	३०००
४	च्याउजन्य जडिबुटी व्यापार	४०००
५	सल्ले खोटो व्यवसाय	८०००
६	अन्य जडिबुटी वा जीवजन्तु करको हकमा बार्षिक रु. ५०० देखि रु. ५००० सम्मको कर गाउँपालिका अध्यक्षस्तरको निर्णयबाट लगाउन सक्ने र सो भन्दा बढी लगाउनुपर्ने व्यवसायमा गाउँ कार्यपालिकाको निर्णयबाट लगाउन सकिनेछ।	

गाँउपालिकाबाट निकासी हुने कवाडी सामानहरुमा देहाय बमोजिम निकासी कर लगाउनेछ।

ब्लक प्रति गोटा २५ पैसा

पानी प्रति लिटर १५ पैसा

पानी प्रति जार रु १ (एक)

मदिरा सिसी प्रतिगोटा ५ पैसा

प्लाष्टिक पदार्थ प्रति केजी ५ पैसा

फलाम प्रति केजी २ रुपैया

सिलौट जस्ता प्रति केजी २ रुपैया

तामा पित्तल प्रति केजी ३० रुपैया

कागज प्रति केजी २५ पैसा

हाडसिंङ खोर प्वाख प्रति केजी २ रुपैया

इट्टा (मेशीनबाट उत्पादित) प्रति गोटा २५ पैसा

इट्टा (लोकल) प्रति गोटा १० पैसा

इनारको रिङ प्रतिगोटा ३ रुपैयाँ

अनुसूची ५

(दफा ७ सँग सम्बन्धित)

सवारी साधन करका दरहरू

सरकारी स्वामित्व भन्दा बाहेकका देहायका निजी तथा व्यवसायीक प्रयोजनका गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र दर्ता भएका वा सञ्चालन हुने सवारी साधनलाई गाउँपालिकाले निम्नानुसार कर लगाउनेछ ।

क.सं.	सवारीको किसिम	बार्षिक सवारी कर (आ.व. २०७८।७९)
१	बस, ट्रक, लरी तथा अन्य हैभी सवारीहरु	२०००।००
२	कार, जीप (भाडाको)	१०००।००
३	भाडाको टेम्पु,अटो,पावर ट्रिलर	१०००।००
४	भाडाको माइक्रो बस	१०००।००
५	निजी प्रयोजनको कार, जीप	१०००।००
६	मोटर साईकल, स्कुटर	५००।००
७	ट्रेक्टर	१५००।००
८	मिनिट्रक, पिकअप जिप	१५००।००
९	रिक्सा, ठेला, ट्रली	१००।००

१. उपरोक्त सवारी साधन दर्ता गर्दा उल्लिखित दरमा २५ प्रतिशत रकम थप गर्दा हुन आउने रकम दर्ता शुल्क लाग्नेछ । तर, संघीय वा प्रदेश कानूनले सवारी साधनको दर्ता शुल्क सम्बन्धमा अन्यथा व्यवस्था गरेमा सोही बमोजिम हुनेछ ।

३ माथि उल्लेखित व्यवसायीकहरुको नविकरण गर्दा ५० प्रतिशत नविकरण शुल्क लगाइने छ ।

अनुसूची ६

(दफा ८ सँग सम्बन्धित)

विज्ञापन करका दरहरू

क.सं.	विज्ञापनका माध्यम	करको दर (प्रति वर्ग फिट रु.)
१	होडिङवोर्ड प्रति वर्गफिट	२५।००
२	भित्ते लेखन	१०।००
३	तूल व्यानर, फेलेक्स (प्रति हप्ता)	५।००
४	माइकिङ, प्रचार (प्रति दिन)	१००।००
५	अस्थायी गेट निर्माण -प्रति गेट)	२००।००
१. मादक पदार्थ र धुम्रपानको विज्ञापनमा उपरोक्त दरमा २५ प्रतिशत थप कर लाग्नेछ । २. सार्वजनिक महत्वका जनचेतना वृद्धि गर्ने र सरकारी कार्यालयबाट राखिएका उपरोक्तानुसारका सामग्रीमा कर लाग्ने छैन ।		

अनुसूची ७

(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

मनोरञ्जन करका दरहरू

क्र.सं.	व्यवसाय विवरण	२०७८।०७९
१	सिनेमा हल प्रतिबर्ष	५०००।००
२	केबुल लाईन	७०००।००
३	३ डि सिनेमा हल	८०००।००
४	रमाइलो मेला प्रति दिन	१०००।००
५	कन्सर्ट, दोहोरी गित आदि प्रति पटक	१०००।००
६	पिकनिक स्पट	५००।००
७	चलचित्र सुटिङ्ग	
	नेपाली	१०००।००
	विदेशी	२०००।००

अनुसूची ८

(दफा १०सँग सम्बन्धित)

बहाल बिरौट शुल्कका दरहरु

गाउँपालिका वा अन्तरगतका सरकारी निकायले आफ्नो रेखदेखमा रहेको सार्वजनिक सडक, बाटो, चौरमा रहेका हाट बजार, कठघरा, सार्वजनिक स्थल, ऐलानी जग्गा वा बाटो छेउमा अस्थायी पसल थाप्न दिए बापत देहाय बमोजिमको मासिक बहाल विरौट शुल्क लिइने छ ।

क.सं.	विवरण	प्रति वर्ग फिट दर रु.
१	राजमार्ग तथा मुख्य सडकको दायाँ बायाँ ढिकुरे ताँदी पुलदेखि प्रहरी चौकी र थानसिं क्षेत्रको थानसिं गेट देखि छहरे सम्ममा रहेको अस्थायी पसल	१०।००
२	राजमार्ग तथा मुख्य सडकको दायाँ बायाँ रहेको अन्य ऐलानी जग्गामा टहरो , कठघरा	७।००
३	राजमार्ग तथा मुख्य सडकमा जोडिने सडकको दाँयावाया रहेको टहरो, कठघरा	५।००
४	ग्रामिण सडकको दायाँबायाँ रहेका टहरो र कठघरा	३।००
५	मन्दिर, गुम्बा वा धार्मिक स्थलमा रहेका अस्थायी पसल	३।००
६	वन क्षेत्र, खाली ऐलानी जग्गा, खोलाको तिर वा बगरमा रहने पसल वा रेष्टुरेण्ट वा व्यवसाय वा घाटगट्टी आदिको	३।००

अनुसूची ९

(दफा ११सँग सम्बन्धित)

पार्किङ शुल्क

गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्रका सार्वजनिक चौर, बजारको सार्वजनिक खाली क्षेत्र वा अन्य सार्वजनिक पार्किङ स्थलमा देहायबमोजिमको पार्किङ शुल्क लिन सक्नेछ ।

क.सं.	सवारी साधनको किसिम	पार्किङ शुल्क (प्रति घण्टा)
१	बस, ट्रक, मिनिबस, हेभी गाडी	२५।००
२	ट्रिपर, मिनी ट्रक, पिकअप, माईक्रो, भ्यान, जिप, कार, ट्याक्सी,	२०।००
३	मोटर साईकल, स्कुटर, पावरट्रिलर	१०।००

अनुसूची १०

(दफा १२ सँग सम्बन्धित)

सेवा शुल्क दस्तुर

(क) सडक मर्मत शुल्क				
क.सं.	सवारीको किसिम	बार्षिक सडक मर्मत शुल्क (आ.व. २०७८।०७९)		
१	बस, ट्रक, लरी तथा अन्य हैभी सवारीहरु	१०००।००		
२	कार, जीप (भाडाको)	५००।००		
३	भाडाको टेम्पु, अटो, पावर ट्रिलर	१००।००		
४	माइक्रो बस	५००।००		
५	निजी प्रयोजनको कार, जीप	३००।००		
६	मोटर साईकल, स्कुटर	१००।००		
७	ट्रेक्टर	२०००।००		
८	मिनिट्रक, पिकअप जिप,	२०००।००		
(ख) नक्सापास दस्तुर				
	संरचनाको प्रकार	नक्सापास क्षेत्र अनुसार को दस्तुर रु. (प्रति वर्गफिट)		
		"क"	"ख"	"ग"
१.	**आर.सि.सि. मल्टिप्लेक्स व्यवसायिक भवन, लिफ्ट जडान हुने**			
	अन्डर ग्राउण्ड भुई तला र पहिलो तलामा	६।००	५।००	४।००
	दोश्रो तला	६।००	५।००	४।००
	तेश्रो तला	७।००	६।००	५।००
	चौथो तला	८।००	७।००	६।००
	पाँचौ तला	९।००	८।००	७।००
	छैठौ तला वा सो भन्दा माथि	१०।००	९।००	९।००
	आर.सि.सि. सिमेन्टमा जोडाइ भएको घर	"क"	"ख"	"ग"

२.	अण्डर ग्राउण्ड, भुई तला र पहिलो तलामा	५।००	४।००	३।००
	दोश्रो तला	५।५०	४।५०	३।५०
	तेश्रो तला	६।००	५।००	४।००
	चौथो तला	७।००	६।००	५।००
	पाँचौ तला	८।००	७।००	६।००
	छैठौ तला वा सो भन्दा माथि	१०।००	९।००	९।००
३.	**जस्ता वा अन्य छानो भएको पक्की इटा, ढुंगामा सिमेन्टको जोडाई भएको घर**	"क"	"ख"	"ग"
	भुई तला र पहिलो तलामा	४।००	३।५०	३।००
	दोश्रो तला	४।५०	४।००	३।५०
४.	**माटोको जडाइमा इटा वा ढुंगाको गारो वा आ.सि.सि., आर.वि.सी. जस्ता सड निर्माण**	"क"	"ख"	"ग"
	भुई तला र पहिलो तलामा	३।००	२।००	२।००
	दोश्रो तला	३।५०	२।५०	२।५०
५.	अस्थायी घर निर्माण (खपडा, फुस, छाना, प्लाष्टिक) प्रति घर			१५०।००
६	ले-आउट दस्तुर प्रतिघर			४००।००
७	घरको नक्सा प्रतिलिपी दस्तुर एकमुष्ठ			४००।००
८	घर सम्पन्न निरीक्षण दस्तुर			४००।००
९	नक्सा नामसारी दस्तुर (नक्सा पासको लागि लाग्ने दस्तुरको)			३० प्रतिशत

(क) बिना इजाजत गाउँपालिका क्षेत्रमा घर बनाई पछि नक्सा पास गराउने आएमा प्राविधिकले निरीक्षण गरी नक्सा पास गर्न मिल्ने भए सो अवस्थामा तोकिएको दस्तुरको दोब्बर दस्तुर लाग्नेछ ।

(ख) नक्सापास क्षेत्र "क" भन्नाले मध्यपहाडी लोकमार्ग (छहरे देखि शेरा सडक) मा मोहोडा भएका जग्गामा बन्ने घरको क्षेत्रलाई बुझाउँछ । नक्सापास क्षेत्र "ख" भन्नाले मध्यपहाडी लोकमार्ग (छहरे देखि शेरा सडक) सँग मोहडा नभएको दायाँबायाँ २०० मिटरको समथर भुभाग र मध्यपहाडी लोकमार्ग (छहरे देखि शेरा सडक) मा जोडिने अन्य सडमा मोहडा भई मुल सडक(छहरे देखि शेरा सडक) को १ किलोमिटर दुरीभित्र पर्ने क्षेत्रलाई जनाउँछ । नक्सापास क्षेत्र "ग" भन्नाले नक्सापास क्षेत्र "क" र "ख" भन्दा बाहेकको क्षेत्रलाई बुझाउँछ ।

(ग) प्लटिङ गर्दा लाग्ने दस्तुर

१	५ रोपनी सम्मको प्रतिप्लट (कित्ता /पटक)	रु.५००।००
२	५ रोपनी भन्दा माथि १० रोपनी सम्मको प्रतिप्लट (कित्ता /पटक)	रु.१०००।००
३	१० रोपनी भन्दा माथि प्रतिप्लट (कित्ता /पटक)	रु. १५००।००
(घ) सिफारिश दस्तुर रु.		
१	नाता प्रमाणित	२००
२	कन्सुलर प्रमाणित	२००
३.	घरजग्गा नामसारी र अन्य मालपोत सम्बन्धी सिफारिस	२००
४	घर पाताल / घर कायम प्रमाणित	२००
५	नेपाल सरकारको नाममा बाटो कायम सिफारिश	२००
६	मोही लगत कट्टा सिफारिश	२००
७	पति पत्नीको सम्बन्ध बिच्छेदको सिफारिस	२००
८	अविवाहित प्रमाणित	१००
९	विवाह प्रमाणित	१००
१०.	पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारिस	
	(क) नेपालको लागि	२००
	(ख) भारतको लागि	४००
	(ग) अन्य मुलुकको लागि	१०००
११.	हकवाला संरक्षण सम्बन्धी सिफारिस (व्यक्ति, संस्था)	२००
१२	हकवाला वा हकदार प्रमाणित	२००
१३	कागज मञ्जुरीनामा प्रमाणित	२००
१४	संघ संस्था दर्ता सम्बन्धी सिफारिस	२०००
१५	निजी विद्यालय दर्ता वा स्तर बृद्धि, कक्षा वृद्धि	
	(क) पुर्व प्राथमिक र मन्टेश्वरी	२०००।००
	(ख) आधारभूत विद्यालय	२५००।००
	(ग) माध्यामिक	३०००।००
१६	विद्यालय ठाउंसारी सिफारिश	
	(क) पुर्व प्राथमिक र मन्टेश्वरी	१०००।००
	(ख) आधारभुत विद्यालय	१५००।००
	(ग) माध्यामिक	२०००।००
१७	काठ दाउराको सिफारिस, काठ व्यवसायिक कारोबार सिफारीस प्रति वोट(कुकाठ)/ व्यवसायिक काठ	५०।०० / २००।००
१८.	अंग्रेजी सिफारिश प्रमाणीकरण	२००
१९.	वंशजको नागरिकता सम्बन्धी सिफारिस	नि:शूल्क

२०.	अंगिकृत नागरिकता सम्बन्धी सिफारिस	नि:शूल्क
२१.	नाम फरक भएको एकै व्यक्ति हो भन्ने सिफारिस	१००
२२	व्यक्तिगत विवरण सिफारिश	१००
२३.	चार किल्ला प्रमाणित सिफारिस (एक कित्ता भन्दा बढी भएमा थप कित्ताको प्रति कित्ता रु. २०।०० थप)	२००
२४	सनाखतको सिफारिस	२००
२५	जन्म , मृत्यू, जीवित रहेको सम्बन्धी प्रमाणित/ सिफारिश	नि:शूल्क
२६	स्थायी बसोबास, बसाई सराई सम्बन्धी सिफारिस/ प्रमाणित	
	(क) स्वदेशमा बसोबास	२००
	(ख) भारतमा बसोबास	४००
	(ग) अन्य मूलुक	१०००
२८	नाम, थर, जन्म मिति संशोधन सिफारिस/प्रमाणित	२००
२९.	सर्जमिन मूचुल्का	२००
३०.	अमिन शूल्क प्रति कित्ता	४००
३१.	विद्यूत जडान सम्बन्धी सिफारिस	
	क) टूफेज	१००
	ख) थ्रिफेज	५००
३२.	टेलिफोन जडान,नामसारी, ठाउसारी सम्बन्धी सिफारिस	२००
३३.	निजी धारा जडान,नामसारी, ठाउसारी सम्बन्धी सिफारिस	२००
३४.	चारित्रिक सिफारिस	२००
३५	उद्योग स्थापना, ठाउंसारी, नामासारी सिफारिश	
	घरेलू, लघू तथा साना उद्योग	२००
	मझौला उद्योग	५००
	ठुला उद्योग	१०००
३६	भवन निर्माणको साधारण स्वीकृति सम्बन्धी सिफारिस	२००
३७	छात्रवृत्ति सम्बन्धी सिफारिस स्वदेश	नि:शूल्क
३८	छात्रवृत्ति सम्बन्धी सिफारिस विदेश	५००
३९	अपुताली सम्बन्धी सिफरिश	
	(क) नेपाल भित्रको	५००
	(ख) विदेशको	१०००
४०	विपन्न विद्यार्थी भएको सिफारिश	निशुल्क
४१	विपन्न सिफारिश	नि:शूल्क
४२	अपाङ्ग सिफारिश	नि:शूल्क
४३	नि:शूल्क वा सशूल्क उपचार सिफारिश	नि:शूल्क
४४	घर बाटो प्रमाणित	२५०

४५	घटना दर्ता (३५ दिन भित्र)	निःशुल्क
४५क	घटना दर्ता (३५ दिन पछि)	२००
४५ख	घटना दर्ता प्रतिलिपि	५००
४६	अस्थायी/स्थायी बसोबास सिफारिश	२००
४७	व्यवसाय बन्द, सञ्चालन नभएको सिफारिश	२००
४८	व्यापार व्यवसाय नभएको सिफारिश	२००
४९	कोर्ट फि मिनाहा सिफारिश	निःशुल्क
५०	नाबालक परिचयपत्र सिफारिश	१००
५१	चौपाया लिनेदिने सम्बन्धी सिफारिश	१००
५२	सिफारिसको प्रतिलिपी	५०
अन्य सिफारिस कागजको		
५३	निवेदन फाराम प्रति पाना	२०
५४	अनूसुची	२०
५५	निवेदन दर्ता शूल्क	५०
५६	भवन निर्माण दरखास्त फाराम	१०००
५७	घरपालूवा कुकुर दर्ता र नवीकरण दस्तूर	२००
५८	मिलापत्र दस्तुर प्रति पक्ष	२००
नोटःआर्थिक सहायता, दीन दुःखीहरुको हकमा अध्यक्ष/ वडाध्यक्षको तोक आदेश अनूसार सिफारिश दस्तुर मिनाहा गर्न सकिनेछ ।		
(ङ)सम्पत्ति /आम्दानी प्रमाणित		
ऋण र वैदेशिक रोजगारका लागि		
१.	रु.१० लाखसम्म	१०००।००
२.	रु.२० लाखसम्म	१,५००।००
३.	रु.३० लाखसम्म	२,५००।००
४.	रु.४० लाखसम्म	३,५००।००
५.	रु.५० लाखसम्म	४,०००।००
६.	रु.५० लाखभन्दा बढी प्रत्येक १ लाखमा	१००।००
अध्ययनको लागि		
१.	रु.२० लाखसम्मको	१०००
२.	रु.३० लाखसम्मको	१५००
३.	रु.५० लाखसम्मको	२५००
४.	रु.५० लाखभन्दा बढी प्रत्येक १ लाखमा	५०का दरलेथप
गाउपालिकाले मूल्यांकन गरेको सिफारिसको पुनः नवीकरण गर्नूपर्दा जून प्रयोजनका लागि गरिएको हो सोका लागि लाग्ने दस्तूरको ५ प्रतिशत राजश्व लिइनेछ ।		

च) घर, जग्गा वा सम्पत्ति मूल्यांकन दस्तुर		
	क) ५ लाख रुपैयासम्म	रु.५००।००
	ख) ५ लाख देखि १० लाख रुपैयासम्म	रु.१,०००।००
	ग) १० लाख देखि २० लाख रुपैयासम्म	रु.१,५००।००
	घ) २० लाख देखि ५० लाख रुपैयासम्म	रु.२०००।००
	ङ) ५० लाख देखि १ करोड रुपैयासम्म	रु.२५००।००
	च) १ करोड भन्दा माथि कुल मूल्यको थप	०.००३ प्रतिशत
ग)	अंशवण्डा र दानबकसमा	उल्लिखित रकमको ५० प्रतिशत
गाउंपालिकाले मूल्यांकन गरेको सिफारिसको पुन: नवीकरण गर्नुपर्दा जून प्रयोजनका लागि गरिएको हो सोका लागि लाग्ने दस्तूरको ५ प्रतिशत राजश्व लिइनेछ ।		

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २१ बमोजिम 'लिखु गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७८' प्रमाणीकरण गर्दछु ।

अध्यक्ष : ध्रुव श्रेष्ठ